

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 3449
Tarih : 04.01.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Anayasanın 34 maddesiyle garanti altına alınmış olan bildirim esasına dayalı olan protesto hakkının idare tarafından keyfi tutumlarla izin esasına dayandırılması ve son olarak OHAL kapsamında birçok kentte yasaklanması, hakkın özüne aykırılık teşkil etmektedir. Açık kamusal alanda, yurttaşların ortak irade göstermek için yapmak istedikleri eylem ve etkinlikler üzerindeki anti-demokratik olan yasaklama kararlarının kalkması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL
Gaziantep Milletvekili

Düşünce ve ifade özgürlüğü ile doğrudan bağlantılı olan demokratik eylem ve etkinliklerin yapılması gerek uluslararası belgelerle gerekse de yasalarla tanınmış bir haktır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) göre, toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma hakkı demokratik sistemin etkili işleminde çok önemli bir yere sahiptir ve ifade özgürlüğü ile iç içedir. Toplanma özgürlüğü hakkı, barışçı ya da silahsız toplantı veya gösteri düzenleme ya da bunlara katılmayı içerir. Bu hak düşünceyi açıklama özgürlüğü hakkının önemli gerçekleşme biçimlerinden biridir ve esas olarak siyasi nitelikteki toplantı ve gösterilere ilişkindir. Paris Şartı'nda ayırım gözetmeksizin herkesin toplantı düzenleme özgürlüğünün bulunduğu doğrulanmaktadır. Bundan dolayı toplumdaki baskın görüşlere karşı çıkmak, topluma farklı fikirler sunmak, bireylerin görüş ve fikirlerini güçleri, zenginlikleri veya statülerine bakılmaksızın kamusal alanda dile getirmesini sağlamak ve azınlıkların menfaat ve görüşlerini savunmak imkânı bulunmaktadır.

Baskı, hukuk dışı uygulama veya zulüm olarak nitelenecek yaptırımlar karşısında yurttaşların haklarını koruyacak hukuki yollar kapalı ise veya büyük ölçüde etkisiz durumda iseler, rejimde münferit bir keyfiyet ile birlikte sistemli bir hukuk dışılık hâkim demektir. Kendilerini bu keyfiyet ve hukuk dışılığın yaratmış olduğu baskı ve zulmün mağduru olarak gören birey ve toplulukların seslerini duyurma, mağduriyetlerini ifade etme yollarının olmaması veya yasaklanmış olması da sistemli bir hukuk dışılığın yürürlükte olduğunun şaşmaz göstergesidir.

Hukuk devleti olma niteliğini kaybeden iktidarlara karşı direnme hakkı, hukuk devletine dönüşü sağlamak amacıyla ve şiddet yollarına başvurmada, yani saldırgan bir direnme haline dönüşmeden sürdürülürse, bu hakkın kullanımı evrensel hukuk ilkelerine göre tartışmasız biçimde meşrudur. Sivil itaatsizlik, bu aktif ama saldırgan olmayan, şiddet yollarına başvurmaya direniş hakkının kullanımının bir parçasıdır.

15 Temmuz darbe girişiminden sonra OHAL kapsamında anayasanın askıya alınması ile birlikte demokratik birçok hak askıya alınmıştır. Bunlardan biriside özgür barışçı ve silahsız toplantı veya gösteri düzenleme hakkıdır. 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana toplantı, gösteri ve yürüyüşlerin yasaklanması bir keyfiyete dönüşmüş durumdadır. Birçok ilde valiliklerin vermiş olduğu talimatlar doğrultusunda toplantı, gösteri, basın açıklaması ve yürüyüşler yasaklanmaktadır. Eylemler yasaklanırken sürekli güvenlik gerekçesinin gösterilmesi yerine devletin eylem ve etkinliklerin güvenliğini sağlama sorumluluğunu yerine getirerek temel hak ve özgürlüklerden olan toplanma hakkının engellenmemesi gerekiyor. Gaziantep, Ankara, Kars, Van ve Diyarbakır olmak üzere birçok kentte OHAL kapsamında,

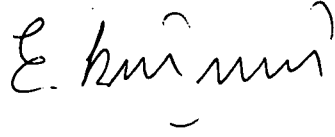
toplantı, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, imza kampanyası gibi etkinlikler yasaklanmıştır. OHAL kapsamında, haksız ve hukuksuz yasaklar Türkiye'nin bazı kentlerinde hukuksuz ve keyfi uygulamalarla da devam etmektedir.

Bu çerçevede; Hukuk devlet olma niteliği olan, düşünce ve ifade özgürlüğü ile doğrudan bağlantılı olan demokratik eylem ve etkinliklerin özgürce düzenlenmesi ve yasakların kaldırılması için Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Filiz KERESTECIOĞLU DEMİR
HDP İstanbul Milletvekili

Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

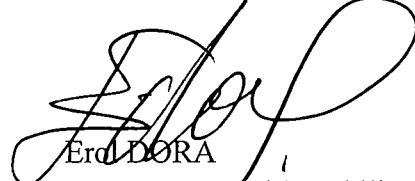

Hüda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

Ertuğrul KÜRKÇÜ
HDP İzmir Milletvekili

Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

Ayhan BİLGEN
HDP Kars Milletvekili

Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

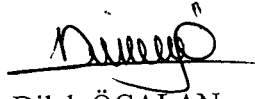

Burcu ÇELİK ÖZKAN
HDP Muş Milletvekili

Aycan İRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

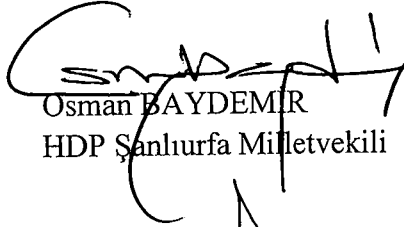
Ferhat ENCÜ
HDP Şırnak Milletvekili

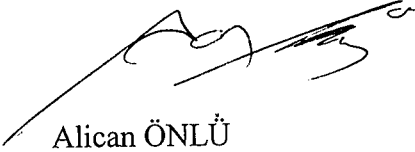
Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

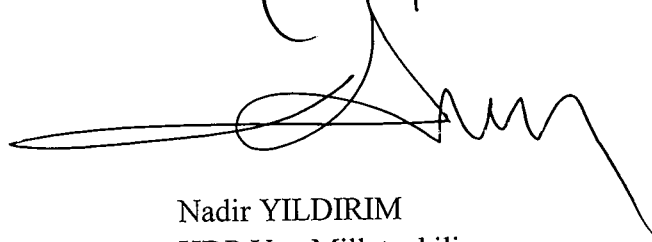
İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

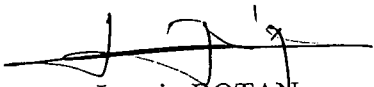
Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

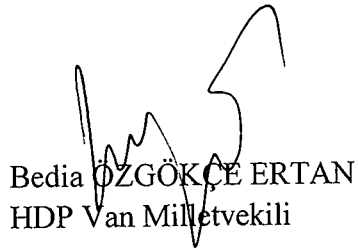
Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

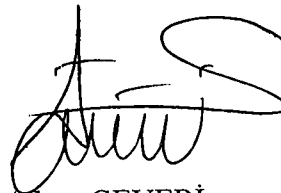
Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

Lezgin BOTAN
HDP Van Milletvekili

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili

Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili